

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,
Judecători – Țurcan Anatolie și Talpă Boris,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Chiriac Cristin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Țerna Viorel xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.04.2021 – 30.11.2021;

Instanța de apel: 12.08.2022 – 09.11.2022;

Instanța de recurs: 19.01.2023– 19.07.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 noiembrie 2021, Țerna Viorel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(1) Cod penal, la 10 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de SRL „Glamis” și s-a dispus a încasa din contul inculpatului Țerna Viorel în beneficiul părții vătămate/civile SRL „Glamis”, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime totală de 14 925,94 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Țerna Viorel, la 23.12.2020 aproximativ la ora 11:49 min., având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta magazinului „ Darwin”, amplasat pe bd. Ștefan cel Mare 71, mun. Chișinău, pe ascuns, a sustras de pe masa din interiorul magazinului un telefon mobil de model Samsung Note 10 Plus” cu nr. de IMEI : xxx, la preț de 14 925, 94 lei, după care cu bunul sustras s-a deplasat într-o direcție necunoscută, astfel, cauzându-i părții vătămate SRL „ Glamis” un prejudiciu material în sumă de 14 925, 94 lei.

Pe baza stării de fapt expuse, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut în drept că, faptele inculpatului Țerna Viorel întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi - „furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane ”.

3. Inculpatul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care ai stabili inculpatului Țerna Viorel o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cerințelor sale, inculpatul a invocat că prima instanță a examinat cauza în absența sa, fără a fi înștiințat legal. Menționează că, este invalid de gradul I, mama sa e singură acasă, iar fratele și sora sa se află peste hotare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2022, a fost respins apelul inculpatului Țerna Viorel și a fost menținută sentința.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță, corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul Țerna Viorel a comis anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Prin urmare, instanța de apel a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Terna Viorel au fost corect încadrate în baza art.186 alin.(1) Codul penal, după indicii calificativi -,„furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane".

Instanța de apel a reținut că, sentința se contestă în partea stabilirii pedepsei, temeiuri pentru a interveni în sentință - conform art.409 alin.(2) Cod de procedură penal, lipsesc.

4.2. La stabilirea și individualizarea pedepsei aplicate inculpatului Țerna Viorel, prima instanță, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care conform art.16 Cod penal se clasifică în categoria infracțiunilor ușoare, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care nu este angajat în câmpul muncii, de faptul că inculpatul s-a eschivat de la examinarea cauzei penale în prima instanță, nu se află la evidența medicilor narcolog sau psihiatru (f.d.104).

Totodată, în conformitate cu prevederile art.76 Cod penal, careva circumstanțe atenuante în sarcina inculpatului Țerna Viorel nu au fost reținute, inclusiv în conformitate cu prevederile art.77 Cod penal, careva circumstanțe agravante în privința inculpatului nu au fost stabilite.

În context, instanța de apel a considerat că pedeapsa penală aplicată inculpatului, sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, este una corectă. Ansamblul de împrejurări ale speței impun a concluziona precum că corectarea și reeducarea lui Țerna Viorel este posibilă prin aplicarea pedepsei închisorii, iar pedeapsa non-privativă de libertate, în privința inculpatului nu poate fi aplicată, deoarece nu-și va atinge scopul deplin, inclusiv din considerentul că inculpatul Țerna Viorel s-a eschivat de la examinarea cauzei penale în privința sa, fapt prin ce a condiționat tergiversarea procesului penal, dând dovadă că nu a conștientizat gravitatea acțiunilor sale ilegale.

Consecvent, instanța de apel a reținut că prima instanță just a concluzionat că, în privința inculpatului Țerna Viorel nu poate fi stabilită o pedeapsa sub formă de muncă

neremunerată în folosul comunității atât timp cât nu s-a pus în discuție întrunirea condițiilor stabilite de lege la numirea unei astfel de pedepse, mai mult ca atât însăși persoana nu și-a dat acordul de a executa o astfel de pedeapsă, motiv pentru care, prima instanță corect a ajuns la concluzia că acesta urmează a fi tras la răspundere penală cu stabilirea unei pedepse penale sub formă de închisoare.

Prin urmare, solicitarea inculpatului Țerna Viorel privind stabilirea unei pedepse mai blânde, nu poate fi reținută, or careva temeuri privind aplicarea unei asemenea pedepse, în viziunea instanței de apel, fiind una inechitabilă și disproporțională. Instanța de apel a conchis că, prima instanță a numit o pedeapsă corectă și echitabilă în privința sa, care va atinge scopul legii penale, va restabili echitatea socială, va corecta condamnatul și va preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane, motiv pentru care, analizând temeiurile nominalizate în raport cu motivele invocate în apelul declarat, instanța de apel constată că acestea nu își găsesc confirmarea la judecarea apelului, neexistând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei or, nu se atestă nici o premisă pentru a aplica față de Țerna Viorel o altă pedeapsă.

5. Avocatul Chiriac Cristin în numele inculpatului Țerna Viorel, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia instanței de apel și solicită casarea acesteia, cu dispunerea achitării inculpatului.

În motivarea cerințelor, susține că, în motivarea deciziei, instanța de apel a ignorat prevederile art.art.76 alin.(1) lit. f), 90, 90¹ Cod penal.

De asemenea, partea apărării afirmă că, instanța de apel nu a dat o apreciere corectă declarațiilor martorului și părții vătămate, or, probele respective nu demonstrează în nici un fel că Țerna Viorel a săvârșit infracțiunea imputată. Mai mult, consideră că acțiunea civilă înaintată este nemotivată și fără susținere probatorie.

6. Asupra recursului ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care și-a manifestat dezacordul cu recursul declarat și a solicitat declararea recursului ca inadmisibil fiind vădit neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel, motivând prin faptul că instanța de apel și-a argumentat suficient soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or,

art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal, reieșind din conținutul recursului ordinar declarat de avocatul Chiriac Cristin în numele inculpatului, constată că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor de casare stipulate la pct.6), 8), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Astfel, Colegiul penal ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatului, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins argumentele părții apărării, probele administrate pe caz demonstrând concludent prezența în acțiunile inculpatului Țerna Viorel a elementelor infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(1) Cod penal și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune incriminată.

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct.5. din prezenta decizie, este întemeiat și pe critica modului în care instanțele de fond au apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune partea apărării este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, instanța de recurs, apreciază critic argumentul recurentului precum că, concluziile instanței de apel nu sunt bazate pe probe. Acesta este un argument invocat în mod declarativ, or, reținând circumstanțele de fapt ale cauzei instanța de apel și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Totodată, instanța de recurs reține că, argumentele recurentului precum că, instanța de apel nu a dat o apreciere corectă declarațiilor martorului și părții vătămate, sunt declarative și lipsite de o argumentare corespunzătoare, precum și de suport probatoriu, nefiind în stare să răstoarne hotărârile instanțelor de fond. Or, poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul recurentului prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

În acest context, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica. Conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Instanța de recurs, la fel evidențiază că nu pot fi reținute alegațiile avocatului, precum că Țerna Viorel nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii pentru care au fost condamnat, or aceste afirmații au un caracter declarativ și sunt un mod de apărare în vederea eschivării de răspundere penală, afirmațiile date fiind combătute prin totalitatea de probe administrate, care au fost puse just de către instanța de fond la baza sentinței de condamnare.

Pe de altă parte, ce referire la temeiul invocat de recurent prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, instanța de recurs reiterând prevederile art.427 alin.(2) Cod de procedură penală, reține că în cererea de apel a inculpatului nu se regăsesc alte solicitări sau argumente decât în partea stabilirii pedepsei. Astfel, temeiul respectiv nu poate fi invocat în recurs, or poate fi invocat doar în cazul în care a fost invocat și în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Ce ține de temeiul invocat de recurent prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că, este invocat de recurent declarativ, în conținutul recursului nefiind specificate argumente în susținerea temeiului invocat, fiind reiterate doar prevederile art.76, 90, 90¹ Cod penal.

Colegiul penal respinge alegațiile invocate de avocat precum că, instanța de apel a omis să se pronunțe detaliat și amănunțit asupra tuturor argumentelor invocate în apel. Or, recurenții aveau obligația să concretizeze care anume argumente nu au fost apreciate de către instanța de apel.

Analizând textul hotărârilor atacate în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanțele de fond s-au expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din hotărâri, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește,

fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că faptele inculpatului întrunesc toate elementele infracțiunii incriminate.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Chiriac Cristin în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Țerna Viorel xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 21 septembrie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Notă: Din motivul imposibilității semnării deciziei motivate de către judecătorul Guzun Ion, din cauza demisiei acestuia din funcție de la 25 august 2023, prezenta decizie motivată este semnată de către Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție, judecătorul Puica Viorica, în conformitate cu prevederile art.339 alin.(8) Cod de procedură penală.